

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

**Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου
Δήμου Καλλιθέας**

**Ελεγκτική Περίοδος
1/1/2024-31/12/2024**

1. Εισαγωγή

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε με σκοπό την ενημέρωση για τα πεπραγμένα του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Η έκθεση αυτή αφορά την ελεγκτική περίοδο 1/1-31/12/2024, του τμήματος που λειτουργεί σύμφωνα με τον Ν. 4795/2021 «Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου του Δημόσιου Τομέα, Σύμβουλος Ακεραιότητας στη δημόσια διοίκηση και άλλες διατάξεις για τη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση» (ΦΕΚ Α΄ 62 – 17/04/2021).

Εξαιτίας του γεγονότος ότι ουσιαστικά είναι η πρώτη ετήσια έκθεση (περιγραφής της εκπόνησης ελεγκτικού έργου) με νέα διοίκηση, κρίνουμε χρήσιμο να παρατεθεί μια σύνοψη των κυριότερων άρθρων του Ν. 4795/2021, από τον οποίο κυρίως διέπετε η λειτουργία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

1.1 Τί είναι το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου;

Με το άρθρο 4 και 5 αναλύεται η έννοια του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και αφορά το πλέγμα των λειτουργιών και διαδικασιών, καθώς και των δικλίδων ελέγχου που υιοθετεί ο φορέας (ο Δήμος) και είναι σχεδιασμένο για να παρέχει εύλογη διαβεβαίωση στον φορέα (Δήμο) για την επίτευξη των στόχων του σχετικά με την: α) αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα των επιχειρησιακών του λειτουργιών, β) αξιοπιστία των οικονομικών και λοιπών αναφορών, γ) συμμόρφωση με τους νόμους, τους κανονισμούς και τις πολιτικές που διέπουν τη λειτουργία του.

Οι φορείς οφείλουν να οριοθετήσουν το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου τους και υποχρεούνται για πρώτη φορά στην καταγραφή των διαδικασιών και των λειτουργιών τους, των κινδύνων που ενδεχομένως τις απειλούν και των μέτρων που λαμβάνονται (δικλίδες ελέγχου) για την αντιμετώπισή τους.

1.2 Τι είναι ο Εσωτερικός Έλεγχος;

Εσωτερικός έλεγχος είναι η ανεξάρτητη ελεγκτική-συμβουλευτική δραστηριότητα παροχής διαβεβαίωσης περί της επάρκειας των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ενός φορέα, με στόχο τη βελτίωση των λειτουργιών του και την επίτευξη των στόχων του, χρησιμοποιώντας συστημικές και δομημένες μεθοδολογίες. Οι μεθοδολογίες αυτές στοχεύουν κυρίως στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών που διέπουν τη λειτουργία του, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου και των διαδικασιών ελέγχου.

Η λειτουργία του προσδιορίζεται από το πλαίσιο εσωτερικού ελέγχου όπως διεθνώς διαμορφώνεται από φορείς και επιτροπές, όπως η Επιτροπή Υποστήριξης Οργανισμών Treadway (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - C.O.S.O.) και το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (Institute of Internal Auditors - I.I.A.).

1.3 Ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου

Οι διατάξεις του άρθρου 7 αναφέρονται στην οργανωτική και λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου.

Για τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας στη λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, επιβάλλεται να υπάγεται οργανωτικά εκτός των επιχειρησιακών και διοικητικών λειτουργιών του φορέα, για το λόγο αυτό υπάγεται απευθείας στον επικεφαλής αυτού (Δήμαρχο).

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται ότι στους εσωτερικούς ελεγκτές δεν ανατίθενται επιχειρησιακά καθήκοντα ή καθήκοντα διαχείρισης στον φορέα, όπως η διαχείριση πάγιων προκαταβολών, η διεκπεραίωση διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων κ.α. Επίσης, οι Εσωτερικοί Ελεγκτές δεν εμπλέκονται με οποιοδήποτε τρόπο με τη διοίκηση του φορέα.

Η οργανωτική και λειτουργική ανεξαρτησία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου, είναι ιδιαίτερα σημαντική προκειμένου να παρέχει αντικειμενική και αμερόληπτη διαβεβαίωση ότι τα επιμέρους στοιχεία του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου λειτουργούν αποτελεσματικά.

1.4 Ετήσια Έκθεση

Κατ'εφαρμογή του Άρθρου 13 “Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει την Ετήσια Έκθεση του προηγούμενου έτους, στον επικεφαλής του φορέα και στην Επιτροπή Ελέγχου. Η Έκθεση συντάσσεται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου. Η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται αμελλητί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας και στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών. Ειδικά για τους ΟΤΑ α' βαθμού, η Ετήσια Έκθεση κοινοποιείται και στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Ο Προϊστάμενος της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου παρέχει Γνώμη μόνο στον επικεφαλής του φορέα, για τη συνολική επάρκεια των δομών και συστημάτων διακυβέρνησης, τη διαχείριση κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου σε συνολικό επίπεδο ή για μεμονωμένες διαδικασίες, λειτουργίες και οργανικές μονάδες του φορέα. Η Γνώμη συνοδεύει την Ετήσια Έκθεση που υποβάλλεται στον επικεφαλής του φορέα, βασίζεται στα αποτελέσματα του έργου και των δραστηριοτήτων της Μονάδας και λαμβάνει τη μορφή της διαβεβαίωσης (θετικής, αρνητικής ή με επιφύλαξη)”.

2. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου, από την 01/01/2024 μέχρι και την 31/12/2024, έχει εκπονήσει τις εξής εργασίες:

2.1 Επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

Σύμφωνα με το άρθρο 11, η ύπαρξη και επικαιροποίηση του Κανονισμού Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου είναι πρωταρχικής σημασίας για την λειτουργία της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου. Πρόκειται για ένα επίσημο έγγραφο το οποίο συντάχθηκε και επικαιροποιήθηκε από το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, λαμβάνοντας την απαραίτητη έγκριση από τον Δήμαρχο, όπως ορίζεται από τον Ν. 4795/2021.

Ο Κανονισμός Λειτουργίας, διαμορφώθηκε και επικαιροποιήθηκε σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου, καθορίζοντας τον σκοπό, τις αρμοδιότητες, τα καθήκοντα, την επαγγελματική επιμέλεια, την ανεξαρτησία του έργου την τήρηση αμεροληψίας και την θέση της Μονάδας στην οργανωτική διάρθρωση του Δήμου.

2.2 Επικαιροποίηση του Κώδικα Δεοντολογίας

Ο Κώδικας Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών περιλαμβάνει τις αρχές που σχετίζονται με την επαγγελματική πρακτική και τους κανόνες επαγγελματικής συμπεριφοράς και ακεραιότητας που οφείλουν να ακολουθούν, λαμβάνοντας υπόψη τα Παγκόσμια Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου.

Έγινε ιδιαίτερη μνεία στις αρχές που διέπουν κάθε εσωτερικό ελεγκτή όπως η ακεραιότητα, η αντικειμενικότητα, η εχεμύθεια, η ικανότητα, η ανεξαρτησία, η αποφυγή σύγκρουσης συμφερόντων αλλά και η επίδειξη της δέουσας επαγγελματικής επιμέλειας.

Ο επικαιροποιημένος Κώδικας Δεοντολογίας είναι σε πλήρη εναρμόνιση με το ΦΕΚ 4634/Β/08.08.2024 περί καθορισμού Προτύπου Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και εντός του μηνός Σεπτεμβρίου 2024, έλαβε έγκριση από τον Δήμαρχο.

2.3 Κατάρτιση του Ετήσιου Προγράμματος Εργασιών του τμήματος και Πρόοδος Υλοποίησης του.

Σε συμμόρφωση με το άρθρο 14 του Ν. 4795/21 και σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κανονισμού Λειτουργίας του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου εντός του μηνός Ιανουαρίου καταρτίστηκε το Ετήσιο Πρόγραμμα εργασιών 2024 του τμήματος, το οποίο εγκρίθηκε εντός του μηνός Μαρτίου.

Μέχρι και την θέσπιση πλαισίου διαχείρισης κινδύνων από τον Δήμο (Ν.5013/23), το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, με μέριμνα του Προϊσταμένου, θα αξιολογεί τους κινδύνους λαμβάνοντας υπόψιν τα στοιχεία που έχει στην διάθεσή του από τον Δήμο και τις αρμόδιες υπηρεσίες του.

Βάσει των παραπάνω, που απορρέουν από το άρθρο 16 του Κανονισμό Λειτουργίας του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, οι έλεγχοι που επιλέχθηκαν και προτάθηκαν στο αρχικό Ετήσιο

Πρόγραμμα, ήταν αποτέλεσμα αξιολόγησης των υφιστάμενων κινδύνων, με δημοσιονομικά αποτελέσματα, όπως αυτοί είχαν ήδη χαρτογραφηθεί. Κατόπιν αξιολόγησης (του χρόνου και των διαθέσιμων πόρων), από τα ανώτερα διοικητικά όργανα, το ετήσιο πρόγραμμα διαμορφώθηκε κατάλληλα και εγκρίθηκε.

2.3.1 Πρόοδος Υλοποίησής του Ετήσιου Προγράμματος εργασιών

Το εγκεκριμένο ετήσιο πρόγραμμα και όσον αφορά τους Τακτικούς Ελέγχους εκτελέστηκε σε ποσοστό 100%. Οι τακτικοί έλεγχοι σχεδιάστηκαν με γνώμονα την ανάληψη καθηκόντων από την νέα διοίκηση, τον χρόνο παροχής τεχνικής υποστήριξης και τον φόρτο εργασιών των προς έλεγχο υπηρεσιών.

Οι Λοιπές εργασίες που είχαν προγραμματιστεί περαιώθηκαν σε ποσοστό 95,24% (ανεκτέλεστο 4,76%, λόγω παράτασης που ζητήθηκε και δόθηκε για προγραμματισμένο έλεγχο συμμόρφωσης-follow up, εξαιτίας ιδιαίτερου φόρτου εργασιών της εμπλεκόμενης υπηρεσίας). Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι στο ετήσιο πρόγραμμα υπάρχει υποχρέωση Πρόβλεψης Εκτάκτων Ελέγχων και Συμβουλευτικών Έργων. Κατά την διάρκεια του 2024 δεν προέκυψαν ή και δεν ανατέθηκαν τέτοια έργα, συνεπώς δεν επηρεάζουν την πρόοδο Υλοποίησης του Ετήσιου Προγράμματος.

Ως εκ τούτου, η πρόοδος υλοποίησης του Ετήσιου Προγράμματος κρίνεται πολύ ικανοποιητική.

2.4 Εκπαίδευση Προσωπικού

Σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας (άρθρο 10) αλλά και τα Παγκόσμια Ελεγκτικά πρότυπα (Global Internal Audit Standard 3.2/2024 και IPPF 1230/2013), οι εσωτερικοί ελεγκτές κατά την άσκηση του έργου τους οφείλουν να λαμβάνουν συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση, πέραν της αρχικής τους εκπαίδευσης και να μεριμνούν οι ίδιοι για την συμμετοχή τους σε προγράμματα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

Για το ελεγκτικό έτος 2024 και πέραν της Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας που είχε ληφθεί προγενέστερα, πραγματοποιήθηκε παρακολούθηση εκπαιδεύσεων και σεμιναρίων όπως ακολούθως:

- Συμμετοχή στο Συνέδριο της ΕΑΔ με θέμα «Σύγκρουση Συμφερόντων και Ακεραιότητα στον Δημόσιο Τομέα» (23 Απριλίου 2024).
- Συμμετοχή στο webinar της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας με θέμα «Ελεγκτική Διαδικασία και Προστασία Προσωπικών Δεδομένων» (24 Απριλίου 2024).
- Παρακολούθηση σεμιναρίου της Aegean Experts με θέμα «Η υποχρέωση των Δημόσιων φορέων για τη Διαχείριση Κινδύνων, σύμφωνα με τον Ν. 5013/2023 και η σχέση με την Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου» (29 Απριλίου 2024).
- Παρακολούθηση webinar της Aegean Experts με θέμα «Ικανότητες και Δεξιότητες των Εσωτερικών Ελεγκτών» (31 Οκτωβρίου 2024).
- Συμμετοχή στο webinar της ΕΑΔ με θέμα «Η σύμβαση του ΟΟΣΑ για την δωροδοκία δημόσιων λειτουργών στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Συναλλαγές-Foreign Bribery» (21 Νοεμβρίου 2024).

- Παρακολούθηση webinar της Aegean Experts με θέμα « Follow-up: Παρακολούθηση της υλοποίησης των συστάσεων Εσωτερικού Ελέγχου στην πράξη (Πρότυπο Εσωτερικού Ελέγχου 2500-N4795 Άρθρο 16)» (23 Νοεμβρίου 2024).
- Συμμετοχή σε τηλεδιάσκεψη της ΕΑΔ με θέμα «Οι Εσωτερικοί Ελεγκτές ως υπόχρεοι υποβολής Δήλωσης περιουσιακής κατάστασης και δήλωσης οικονομικών συμφερόντων» (29 Νοεμβρίου 2024).

2.5 Συνοπτική Περιγραφή και Αποτελέσματα Ελεγκτικού Έργου

2.5.1 Σκοπός και σχεδιασμός

Για την ελεγκτική περίοδο 1/1/2024-31/12/2024, εκτός των Λοιπών εργασιών του τμήματος διενεργήθηκε μερικός τακτικός έλεγχος στο τμήμα Συντήρησης και Διαχείρισης οχημάτων και στο τμήμα Αποθηκών. Δεν τέθηκε ζήτημα επέκτασης των ελέγχων και σε άλλες υπηρεσίες.

Ο αντικειμενικός σκοπός των Ελέγχων ήταν η ελαχιστοποίηση των Δημοσιονομικών και Οργανωτικών κινδύνων με τη χρήση των κατάλληλων δικλίδων, οι οποίες συμφωνήθηκαν με τις αρμόδιες υπηρεσίες ύστερα από εκτίμηση της σοβαρότητας των πεδίων ανησυχίας (κινδύνων) και της πιθανότητας έλευσής τους, ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία τους.

2.5.2 Δειγματοληψία

Όπου κρίθηκε απαραίτητο, διενεργήθηκε δειγματοληψία είτε με την χρήση μηχανισμού γέννησης τυχαίων αριθμών με εφαρμογή της συνάρτησης RAND (διακριτά επί καθενός εκ των επιμέρους στρωμάτων του πληθυσμού, τα αποτελέσματα ταξινομήθηκαν κατά αύξουσα τιμή της τυχαίας μεταβλητής) είτε με ή μη στατιστική δειγματοληψία (χρησιμοποιείται για να αποδείξει την ύπαρξη και να καθορίσει την έκταση των εικαζόμενων παραδοχών) και πάντα σύμφωνα με το εγχειρίδιο πολιτικών και διαδικασιών το τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.

2.5.3 Σύνοψη ελεγκτικών ευρημάτων τμήματος Επισκευής και Συντήρησης Οχημάτων

Η αξιολόγηση του συνόλου των διαδικασιών που ελέγχθηκαν παρατίθεται σχηματικά ως ακολούθως:

Αξιολόγηση Ελεγχόμενων διαδικασιών			
	Κίνδυνος	Σύνολο Ελεγχόμενων διαδικασιών	Ποσοστό
Χωρίς εύρημα		17	48%
Με εύρημα	Χαμηλός	9	26%
	Μέσος	5	14%
	Υψηλός	4	12%
		35	100%

Από τον ανωτέρω πίνακα παρατηρούμε ότι το 52% των ελεγμένων διαδικασιών παρήγαγε ευρήματα, εκ των οποίων το 26% αξιολογήθηκε ως μέσου και υψηλού κινδύνου.

Τα πεδία ανησυχίας/κινδύνων που εντοπίστηκαν, αφορούν συνοπτικά την:

- παρακολούθηση της κίνησης του στόλου οχημάτων.
- υποστελέχωση (π.χ. αριθμός οδηγών με αριθμό οχημάτων, μηχανολόγος).
- παρακολούθηση τροφοδοσίας των οχημάτων.
- εκτεταμένη παρακολούθηση σε χειρόγραφες καταστάσεις.
- πολυπλοκότητα παρακολούθησης σε διαφορετικά αρχεία ανά όχημα για συντήρηση/ΚΤΕΟ/ασφάλεια/ταχογράφο.
- περιορισμένη χρήση της μηχανογραφικής εφαρμογής που διαθέτει η υπηρεσία.
- αποκατάσταση βλαβών/επισκευών και την διαχείριση χρεώσεων.

2.5.4 Τμήμα Προμηθειών και Αποθηκών, Σύνοψη ελεγκτικών ευρημάτων Αποθηκών

Η αξιολόγηση του συνόλου των διαδικασιών που ελέγχθηκαν παρατίθεται ως ακολούθως:

Αξιολόγηση Ελεγχόμενων διαδικασιών			
	Κίνδυνος	Σύνολο Ελεγχόμενων διαδικασιών	Ποσοστό
Χωρίς εύρημα		17	77%
Με εύρημα	Χαμηλός	3	14%
	Μέσος	1	4,5%
	Υψηλός	1	4,5%
		22	100%

Τα πεδία ανησυχίας/κινδύνων που εντοπίστηκαν και αναλύονται στην ενότητα των ευρημάτων, αφορούν συνοπτικά:

- Την εισαγωγή και εξαγωγή υλικών στην αποθήκη.
- Υλικά και πάγια μη καταχωρημένα (π.χ. προσωρινή αποθήκευση ή καταστροφή που δεν ολοκληρώθηκε).
- Διαχωρισμός παγίων, αναλωσίμων και καταχώρησή τους.
- Υλικά που είναι άχρηστα/ απαξιωμένα ή ακίνητα για μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Έλλειψη τυποποιημένης διαδικασίας καταστροφής υλικών.
- Εκτέλεση παραγγελιών, επί τω πλείστων, χωρίς προηγούμενη εικόνα του υπάρχοντος αποθέματος.
- Την επικοινωνία με την Οικονομική Διεύθυνση μετά την καταστροφή παγίων προς ενημέρωση του μητρώου παγίων.

2.6 Έλεγχοι Παρακολούθησης -Follow up, υλοποίησης βελτιωτικών ενεργειών που συμφωνήθηκαν

Οι βελτιωτικές ενέργειες που συμφωνήθηκαν κατά την οριστικοποίηση των ελέγχων που

διενεργήθηκαν, αφορούσαν ημερομηνίες υλοποίησης στο έτος 2024, απορρέουσες από ελέγχους προηγούμενων ετών.

Ο βαθμός υλοποίησης των συστάσεων και ειδικά αυτών που αφορούσαν διαδικασίες χαρακτηρισμένες ως υψηλού κινδύνου είναι εξαιρετικά χαμηλός και οι συστάσεις επί τω πλείστων παραμένουν ανεφάρμοστες. Το χρονικό περιθώριο που δόθηκε για την υλοποίηση της κάθε βελτιωτικής ενέργειας ήταν εύλογο και συμφωνημένο με της ελεγχόμενες υπηρεσίες. Οι βελτιωτικές ενέργειες που δεν έχουν υλοποιηθεί παραμένουν σε κατάσταση εκκρεμότητας από τις υπηρεσίες. Οι ελεγχόμενοι χρειάζονται να εξοικειωθούν με τις ελεγκτικές διαδικασίες και τον τρόπο που οι ενέργειες που πρέπει να αναληφθούν.

Η εφαρμογή των βελτιωτικών ενεργειών δεν έφερε τα επιθυμητά αποτελέσματα.

3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

3.1 Αποτίμηση Δραστηριότητας Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Κατά την ελεγκτική περίοδο 1/1/-31/12/2024, το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου δεν αντιμετώπισε ιδιαίτερα προβλήματα ανεξαρτησίας του έργου του. Υπήρξε άριστη συνεργασία και διευκόλυνση των ελεγκτικών εργασιών από τα ελεγχόμενα τμήματα, καθώς και ελεύθερη πρόσβαση σε οποιοδήποτε αρχείο ζητήθηκε (ηλεκτρονικό ή φυσικό).

Δεν υπήρξε καμία ουσιαστική παρέμβαση για οποιαδήποτε μεταβολή της ολοκλήρωσης του εντεταλμένου ελεγκτικού έργου του τμήματος.

Περιορισμοί υπάρχουν, όσον αφορά την χωροταξική ανεξαρτησία του τμήματος όπως αναλύονται στο τμήμα 3.2 της παρούσας Έκθεσης.

Όπως αναφέρθηκε ήδη το τμήμα, επικαιροποίησε τον Κανονισμό Λειτουργίας, τον Κώδικα Δεοντολογίας, διενήργησε τακτικούς ελέγχους και τα follow ups και ολοκλήρωσε τις προγραμματισμένες εργασίες σε πολύ ικανοποιητικό ποσοστό (άνω του 95%).

Ακόμα και για το 2024 στο σύνολο των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ο Δήμος Καλλιθέας, πανελλαδικά ανήκει στους λίγους φορείς που έχουν περαιώσει επί τω πλείστων τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον Ν. 4795/17-4-21, αλλά και από το ΦΕΚ Β' 4938/9-11-2020 του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Επίσης όσον αφορά την απόκτηση από τον Εσωτερικό Ελεγκτή της Πιστοποίησης Ελεγκτικής Επάρκειας, σημειώνουμε ότι ο Δήμος Καλλιθέας είναι ο τρίτος Δήμος που την απέκτησε πανελλαδικά και ο 42ος σε σύνολο 1.391 φορέων, ενώ παράλληλα παραμένει στο 1/3 των φορέων που διαθέτουν πιστοποίηση.

3.2 Επάρκεια Πόρων Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο Προϊστάμενος του τμήματος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, τα διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα αλλά και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου, υποχρεούται να διαχειρίζεται τους διαθέσιμους πόρους του τμήματος, ώστε να εξασφαλίζεται ότι αυτοί είναι κατάλληλοι, επαρκείς και αξιοποιούνται αποτελεσματικά για την υλοποίηση του Ετήσιου

Προγράμματος Εργασιών.

Κατά την διάρκεια λειτουργίας του τμήματος, διαπιστώνονται ελλείψεις σε πόρους. Αυτές οι ελλείψεις επικεντρώνονται:

a. Σε ανθρώπινους πόρους.

Ο Δήμος Καλλιθέας ανήκει στους μεγαλύτερους Δήμους στην Ελλάδα. Η στελέχωση του τμήματος αποτελείται από έναν υπάλληλο. Η επίπτωση της έλλειψης στελέχωσης σε ανθρώπινο δυναμικό δημιουργεί ανάχωμα στην διενέργεια ικανού αριθμού ετήσιων ελεγκτικών έργων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συστημάτων και διαδικασιών διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και των δικλίδων ελέγχου. Επίσης η έλλειψη επάρκειας σε ανθρώπινους πόρους, εμποδίζει τους σκοπούς του ελέγχου όπως η ενίσχυση των μηχανισμών λογοδοσίας, η επίτευξη των στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων και σκοπών του Δήμου, βάσει των αρχών της καλής διακυβέρνησης και της χρηστής διοίκησης, σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα και τις προβλέψεις του ν. 4622/2019 (Α' 133).

b. Χωροταξική ανεξαρτησία και υλικοτεχνικές υποδομές.

Το τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου, για μακρό χρονικό διάστημα, φιλοξενήθηκε σε γραφείο της Οικονομικής Διεύθυνσης, όπου συστεγάστηκε μαζί με το τμήμα Μισθοδοσίας, το τμήμα Προϋπολογισμού και Εκκαθάρισης Δαπανών και το τμήμα Λογιστηρίου, στα οποία υπηρετούν συνολικά δέκα υπάλληλοι.

Υπήρξε θετική προσπάθεια χωροταξικής ανεξαρτησίας, εντός του 2024, με την μετακίνηση του γραφείου σε άλλο χώρο, όπου όμως συστεγάστηκε με τον Προϊστάμενο του τμήματος Προμηθειών και Αποθηκών.

Στην άσκηση των καθηκόντων ελεγκτικού έργου, πρόσβαση έχουν υπάλληλοι ή προμηθευτές που βρίσκονται στον χώρο, για συνεργασία με τον Προϊστάμενο Προμήθειών. Οι εκτυπώσεις διενεργούνται στον προηγούμενο εργασιακό χώρο, σε κοινό εκτυπωτή.

Διενεργήθηκε τακτικός έλεγχος στο τμήμα αποθηκών, ενόσω το τμήμα συστεγαζόταν με τον Προϊστάμενο Αποθηκών.

Επεξεργασία, φυσικό αρχείο και επικοινωνία του ελεγκτή με τον ελεγχόμενο στερείται χωροταξικής ανεξαρτησίας.

Πρόσβαση στην ελεγκτική εργασία πρέπει να έχει μόνο ο Δήμαρχος και οι κατά περίπτωση εμπλεκόμενοι. Η επίπτωση της συστεγάσης του τμήματος, παρουσιάζει αντικειμενικούς περιορισμούς των βασικών αρχών της Αυτοτέλειας, της Ανεξαρτησίας και της Εχεμύθειας που υποχρεωτικά διέπουν τον Εσωτερικό Έλεγχο και ρητά ορίζονται από τα Διεθνή Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου καθώς και τον Κώδικα Δεοντολογίας. Μέχρι την χωροταξική αποκατάσταση το τμήμα προβαίνει σε ανορθόδοξους τρόπους διαχείρισης των εργασιών του, ώστε να διασφαλιστεί η εχεμύθεια, η αυτοτέλεια και η ανεξαρτησία.

3.3 Συμμόρφωση με τον Κώδικα Δεοντολογίας και Εφαρμογή των Προτύπων

Οι προαναφερόμενες εργασίες του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου εναρμονίστηκαν πλήρως με τα οριζόμενα Παγκόσμια Πρότυπα Ελέγχου, τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου, τα Διεθνή Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου (IPPF), το Πλαίσιο Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής C.O.S.O. και τις βέλτιστες πρακτικές που διαμορφώνονται από φορείς όπως η Επιτροπή C.O.S.O., του Διεθνούς Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (The

IIA-Inc), την κείμενη νομοθεσία, τον Κώδικα Δεοντολογίας Εσωτερικών Ελεγκτών και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας Εσωτερικού Ελέγχου του Δήμου.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων και παρόλες τις χωροταξικές δυσκολίες (που προαναφέρθηκαν), τηρήθηκαν οι αρχές της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας, της επαγγελματικής επάρκειας, της επιμόρφωσης ενώ δεν τέθηκε ζήτημα σύγκρουσης συμφερόντων.

3.4 Ανταπόκριση της Διοίκησης στους Κινδύνους

Οι κίνδυνοι που εντοπίστηκαν από τα αποτελέσματα ελέγχου γνωστοποιήθηκαν στην Διοίκηση εγγράφως με τις Οριστικές Εκθέσεις, ενώ σε μέρος της διοικητικής ιεραρχίας παρουσιάστηκαν και προφορικά, σε μορφή επεξήγησης στο τέλος του 2024.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι τα αποτελέσματα ελέγχων προηγούμενου έτους, θα έπρεπε να αναληφθούν από την νέα Διοίκηση, άποψη για την ανταπόκριση της Διοίκησης, σχηματίσαμε μόνο κατά την διαδικασία των προγραμματισμένων Ελέγχων Συμμόρφωσης (Follow up) και της ανταπόκρισης στις Αναφορές Αποτελεσμάτων Συμμόρφωσης (Follow up) προς τον Δήμαρχο.

Ο βαθμός ανταπόκρισης στους κινδύνους και στις συστάσεις ελέγχου διαφαίνεται θετικός.

3.5 Προτάσεις Βελτίωσης

- Καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων

Ο επικεφαλής Εσωτερικού Ελέγχου καταρτίζει πρόγραμμα ελέγχων με βάση τις καταγεγραμμένες διαδικασίες και τις υπηρεσιακές αναρμοδιότητες. Προετοιμάζει πρόγραμμα ελέγχου με βάση τις υφιστάμενες διαδικασίες, με έμφαση στην εκτίμηση κινδύνων και προσδιορίζει τις προτεραιότητες πεδίων εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τους στόχους και τους σκοπούς του οργανισμού.

Η απουσία καταγεγραμμένων διαδικασιών ανά τμήμα ή υπηρεσία ουσιαστικά όχι μόνο δυσχεράνει την εκτέλεση του ελέγχου, αλλά ουσιαστικά δύναται να αφήσει ολόκληρα πεδία ανέλεγκτα, χωρίς αυτό να είναι εις γνώση ή και επιλογή του ελεγκτή.

Η άμεση καταγραφή διαδικασιών και αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών κρίνεται μείζονος σημασίας για την αποτελεσματικότητα του ελεγκτικού έργου.

- Σύσταση Επιτροπής Ελέγχου.

Η λειτουργική ανεξαρτησία του τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου, διασφαλίζεται με την οργανωτική υπαγωγή του απευθείας στον Δήμαρχο, καθώς και με τη σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με τον Ν. 4785/21 και την διευκρινιστική απόφαση αριθμ. 90268/29-12-2022 των υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών περί συστάσεως Επιτροπής Ελέγχου στους Ο.Τ.Α..

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 81 «Η Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 8 συγκροτείται το αργότερο εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από τη σύσταση της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου του φορέα».

Με την έλευση της νέας διοίκησης και κατόπιν έγγραφης σύστασης του Ελεγκτικού Συνεδρίου, έγιναν οι προεργασίες σύστασης της Επιτροπής Ελέγχου οι οποίες εκκρεμούσαν από το 2022. Αντικειμενικές δυσκολίες των εμπλεκόμενων υπηρεσιών συνέβαλαν ώστε να μην ολοκληρωθεί η σύσταση της επιτροπής εντός του 2024. Προβλέπετε η σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου να ωριμάσει εντός του 2025.

- Σύσταση και στελέχωση Οργάνων Διαχείρισης Κινδύνων

Σύμφωνα με τον Ν. 5013/19-01-2023, οι φορείς υποχρεούνται να διαχειρίζονται τους Κινδύνους που επηρεάζουν την υλοποίηση των στρατηγικών και επιχειρησιακών τους στόχων καθώς και την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους.

Υποχρεούνται στην σύσταση και στελέχωση Οργάνων Διαχείρισης Κινδύνων και στην τήρηση Μητρώο Κινδύνων. Το τιθέμενο χρονικό περιθώριο σύστασης και ορισμός οργάνων διαχείρισης κινδύνων (παρ. 2, άρθρο 28) έχει παρέλθει.

Εδώ πρέπει να τονίσουμε ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 22^Α του ίδιου νόμου, «η διαχείριση των κινδύνων πραγματοποιείται από την πρώτη και δεύτερη γραμμή ρόλων. Η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, ως τρίτη γραμμή ρόλων παρέχει εύλογη διαβεβαίωση σχετικά με την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της διαχείρισης των κινδύνων».

Η τήρηση του Μητρώου Κινδύνων μελλοντικά, θα λειτουργήσει ως το βασικό εργαλείο επιλογής των προς επισκόπηση περιοχών με την μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο, οι οποίες θα συμπεριληφθούν στο πρόγραμμα εργασιών του Εσωτερικού Ελέγχου.

Η Αναπληρώτρια Προϊσταμένη
του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ελεάνα Μάγκα

Σημείωση:

Η παρούσα Έκθεση υποβάλλεται στον Δήμαρχο Καλλιθέας με Γνώμη και θα κοινοποιηθεί χωρίς Γνώμη, αμελλητί στην Εθνική Αρχή Διαφάνειας, στην Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 4795/2021.